

Nr 246

Av herr Hamrin i Jönköping m. fl., om höjning av åldersgränsen för utskänkning av alkoholhaltiga drycker.

(Lika lydande med motion nr 200 i Första kammaren)

Vid 1954 års riksdags behandling av propositionen om nya riktlinjer för nykterhetspolitiken tilldrog sig, bland den mängd av spörsmål som förelåg, frågan om *utskänkningens åldern* inte någon större uppmärksamhet. I en motion yrkades emellertid att 21 år skulle sättas som lägsta åldersgräns mot föreslagna — senare beslutade — 18 år, medan *utminuteringsåldern* som bekant blev 21 år.

Departementschefen meddelade i proposition nr 151 år 1954 att utredningskommitténs förslag om en 18-årsgräns tills vidare »tillstyrktes uttryckligen endast av Sveriges Hotell- och Restaurangförbund», alltså en sammanslutning som i hög grad talade i egen sak. Länsstyrelsen i Stockholms län och fem länsnykterhetsnämnder tillstyrkte 21 år, medan länsnykterhetsnämnden i Södermanlands län föreslog 23 år. Restaurangbesökens betydelse för ungdomens alkoholvanor underströks även av andra remissinstanser. Mot argumentet att det skulle vara svårare att avgöra om en gäst är 21 än 18 år vände sig länsnykterhetsnämnden i Kopparbergs län.

Det blev som bekant 18-årsgräns för alkoholutskänkningen på restaurangerna.

Ur handlingarna från 1954 talar bekymmer för ungdomens tilltagande alkoholrickande. Under det decennium som förflutit, har — därom vittnar både statistik och erfarenhet — alkoholbruket och missbruket bland ungdomen i hög grad ökat. Detta torde sammanhånga bl. a. med den allmänna standardhöjningen, bilismens ökning — det är lättare att nå restaurangerna — och restaurangnäringens snabba utveckling. Antalet restauranger med mer eller mindre fullständiga rättigheter har ökat.

Intervjuer med för fylleri anhållen ungdom har visat, att inte så få berusat sig på restaurang. Ungdomen får tyvärr alltså tidigare alkoholvanor än förr, vilket ökar riskerna. Särskilt ödesdiger torde i detta sammanhang vara den oavbrutna populariseringen av vinerna. Ungdomens tilltagande alkoholkonsumtion torde också ha återverkningar i trafikhänseende. Den långa raden av bilolyckor under färder från nöjeställningar lär ofta ha samband med alkoholförtäring, kanske inte sällan på restauranger. Tyvärr måste man dessutom framhålla att restaurangnäringen — alla välvilliga

deklarationer till trots — gör föga för att popularisera de många utmärkta fest- och sällskapsdryckerna, som borde passa bra för de ofta bilande gästerna.

Det är svårt att finna någon rimlig förklaring till skillnaden i åldersgräns vid besök i systembutiker och på alkoholrestauranger. Med hänsyn till önskvärdheten av att åtminstone uppskjuta ungdomens kontakt med alkoholen borde åldersgränsen vara densamma i bägge fallen.

Mycket borde göras för att bromsa det tilltagande ungdomsfylleriet, vilket i sin tur sammanhänger med ungdomens tidiga och intensiva alkoholvanor. Uppllysning och information måste användas i betydligt större omfattning, t. ex. i TV, som tyvärr knappast uppmärksammat det här aktualiserade problemet. Nykterhetsorganisationerna borde också få betydligt större resurser, liksom de som verkar för att popularisera alkoholfria kvalitetsdrycker. Men även lagen måste användas. Därvid förefaller en likformig 21-årsgräns vara en angelägen reform.

Under återopande av vad här ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta, att lägsta åldersgränsen för utskänkning av alkoholhaltiga drycker i likhet med utminuteringsgränsen fastställles till 21 år.

Stockholm den 23 januari 1964

Yngve Hamrin
i Jönköping

Eric Nelander

Olaus Nyberg

Henning Carlsson
i Huskvarna

Bengt Börjesson
i Falköping

Axel Gustafsson

Elsa Lindskog

Märta Boman

Viola Sandell

Harald Almgren
